

MISIRDA PAMUK YAPRAKKURDU [*Spodoptera littoralis* (Boisd.) (Lep.: Noctuidae)] ZİRAİ MÜCADELE TEKNİK TALİMATI

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Erginlerin ön kanatları, gri-kahverengi zemin üzerinde karışık şekilde açık sarı çizgilerle süslü ve arka kanatları beyaz renklidir (Şekil). Kanat açıklığı 22-45 mm dir. Yumurtalarını kümeler halinde bırakır ve üzerini deve tüyü renginde tüylerle örter (Şekil). Yumurtaları 0.4 mm çapında, fındık biçiminde ve boyuna dilimlidir. Yumurtadan yeni çıkan larva 1-1.5 mm uzunluğunda, baş koyu siyah renkli ve vücuda göre daha iri olup vücut şeffaf görünümlüdür. Larvanın birinci ve sekizinci abdomen segmentlerinde birer çift siyah leke vardır. Olgun larvalar 4-5 cm boyunda olup gri-kahverengidir. Vücudun orta kısmında ve her iki yanında kirli sarı renkte birer çizgi uzanır (Şekil). Pupaları kızıl kahverengidir (Şekil).

Şekil . Pamuk Yaprakkurdu: a. Ergin, b.Yumurta, c.Larva, d. Pupa

Yumurtalarını bir defada 200-300'lük kümeler halinde mısır yapraklarının alt ve üst yüzüne bırakır. Çıkan larvalar yumurta kümesi üzerinde toplu halde bulunur ve sonra bitkinin püskül ve koçanlarına hareket ederler. Koçan püskülü ve koçanda beslenmesini tamamlayan larvalar 6 dönem geçirerek toprakta pupa olur. Mısırın tepe ve koçan püskülü ile süt olum dönemlerinde görülürler. Birinci ürün mısırdaki zararlı değildir. İkinci ürün mısırdaki 1 döl verir. Bir dölünü 25-30 günde tamamlar.

2. ZARAR ŞEKLİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Larvalar, mısır bitkisinde koçan püskülünü kesmek ve süt olum dönemindeki koçan içerisine girerek koçan tanelerini yemek suretiyle zarar verirler. Döllenmeden önce koçan püsküllerinde beslenmesi sonucu, koçanların seyrek taneli olmasına ve dolayısıyla ürün kaybına neden olurlar. Ayrıca koçanda açtıkları deliklerden bazı fungal hastalık etmenlerinin girmesine olanak sağlarlar.

3. KONUKÇULARI

Polifag bir zararlıdır. Konukçuları arasında pamuk, soya, sebzeler (domates, biber, patlıcan, lahana, kabakgiller, fasulye vb), şekerpancarı, yerbıstığı, yonca, tütün ve çeşitli süs bitkileri yer alır.

Ülkemizde daha çok Akdeniz ve Ege Bölgelerinde görülmektedir.

4. DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ

Mısırdaki Pamuk yaprakkurdunun doğal düşmanları aşağıda verilmiştir.

Larva parazitoitleri

Microplitis rufiventris Kok. (Hym.:Braconidae)

Habrobracon hebetor Say. (Hym.:Braconidae)

Chelonus osculator (Hym.: Braconidae)

Predatörleri

Nabis pseudoferus Rm. (Het.:Nabidae)

Chrysoperla carnea Steph. (Neur.:Chrysopidae)

Coccinella undecimpunctata L. (Col.:Coccinellidae)

Hastalık etmeni

Bacillus thuringiensis Berliner

5. MÜCADELE

5.1. Kültürel Mücadele

Toprakta kışlayan pupaların imhası amacıyla hasattan sonra tarlalar derin sürülmelidir.

Zararlı nemli ve loş ortamları sevdiği için sık ekimden kaçınılmalı, aşırı su ve azot kullanılmamalıdır.

5. 2. Biyolojik Mücadele

Pamuk Yaprak kurdunun çok sayıda ve etkili doğal düşmanı bulunmaktadır. Doğal düşmanların korunması durumunda, zararlı baskı altında tutulabilmektedir.

5.3. Kimyasal Mücadele

Doğal düşmanların bu zararlıyı baskı altında tutması nedeni ile kimyasal mücadeleye gerek görülmemektedir. Ancak, Doğal düşmanların yetersiz olduğu tarlalarda kimyasal mücadele yapılabilir.

5.3.1. İlaçlama zamanının tespiti

Mısır koçan püskülü döneminde, tarlanın 5 farklı yerinde aynı sıra üzerinde yan yana 5 bitkinin koçan püskülü üzerinde yapılan larva kontrolünde, bitki başına ortalama 1 adet 1.-3. dönem larva belirlendiğinde ilaçlama yapılmalıdır. İlaç uygulamasında larvaların 1.-3. dönemleri geçmemelerine dikkat edilmelidir. Ayrıca ilaçlama döneminde mısırdaki bulunan doğal düşman faunası mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.

5.3.2. Kullanılacak ilaçlar ve Dozları

Bakanlık tarafından ruhsatlandırılacak preparatlar tavsiye edilecektir.

5.3.3. Kullanılacak Alet ve makineler

Pamuk Yaprak kurdunun zarar yaptığı dönemlerde mısır Tepe ve Koçan Püskülü ile Süt Olum dönemlerinde ve yaklaşık 2-3 m boyunda olduğundan yüksek çatılı alet ve makinelerin kullanılması gerekir.

5.3.4. İlaçlama Tekniği

Öncelikle kullanılacak alet ve makinenin kalibrasyonu yapıldıktan sonra kullanılacak ilacın dozuna göre miktarı hesaplanır. Hesaplanan ilaç miktarı önce 10–15 litre su ile ayrı bir kaptaki karıştırıldıktan sonra alet veya makinenin deposuna konur ve üzerine istenen seviyeye kadar tekrar su ilave edilir. İlaçlama günün sıcak saatlerinde yapılmamalıdır. Sabah veya akşam serin saatlerde bitkiye püskürtülmelidir.